

DECLARACIÓ INSTITUCIONAL DE LA DIPUTACIÓ DE BARCELONA, DIA MUNDIAL DE LA SALUT MENTAL

En el marc del Dia Mundial de la Salut Mental, que se celebra cada 10 d'octubre des de l'any 1992, com a una iniciativa de la Federació Mundial de la Salut Mental amb el recolzament de l'Organització Mundial de la Salut (OMS), constitueix una oportunitat per reforçar el compromís col·lectiu amb la promoció del benestar emocional, la prevenció dels trastorns mentals i la defensa dels drets de totes les persones que conviuen amb problemes de salut mental.

La salut mental és una dimensió essencial de la salut i de la qualitat de vida de les persones. És també un factor determinant per al desenvolupament personal, la cohesió social, la participació comunitària i la igualtat d'oportunitats.

Malgrat els avenços assolits en les darreres dècades, les persones amb problemes de salut mental continuen afrontant situacions d'estigma, discriminació i vulneració de drets que dificulten el seu projecte de vida. Aquestes situacions tenen un impacte directe sobre l'accés al treball, a l'habitatge, a l'educació, als serveis públics i a la participació plena en la comunitat.

Els reptes socials, econòmics i ambientals dels darrers anys han posat de manifest la necessitat de situar la salut mental en el centre de les polítiques públiques. Les conseqüències de la pandèmia, l'increment de les desigualtats socials, la precarietat econòmica, els efectes de l'emergència climàtica i les transformacions socials i tecnològiques han contribuït a augmentar els factors de risc associats al malestar emocional, especialment entre infants, adolescents, joves, persones grans i col·lectius en situació de vulnerabilitat.

En aquest context, les institucions europees, estatals i catalanes han impulsat estratègies específiques orientades a promoure una atenció integral, comunitària i centrada en els drets de les persones. Aquestes iniciatives comparteixen una mateixa visió: avançar cap a models d'atenció que posin la persona al centre, reforcin la prevenció i la promoció de la salut mental i garanteixin l'accés equitatiu als recursos i suports necessaris.

Per reforçar les polítiques públiques de salut mental i, en el marc de la seva vocació municipalista i de suport als governs locals, la Diputació reafirma el seu compromís amb la promoció de la salut mental i el benestar emocional, la lluita contra l'estigma i la promoció de la inclusió social als municipis de la província amb l'impuls del Pla Estratègic de salut mental en el 2024-2027. Aquest Pla concreta accions d'assistència, cooperació i acompanyament als ens locals per desenvolupar polítiques públiques que incorporin la perspectiva de salut mental de

manera transversal i integradora, afavorint la igualtat d'oportunitats, la participació comunitària i la inclusió social de les persones amb problemes de salut mental.

Els governs locals tenen un paper fonamental en aquest àmbit. La proximitat amb la ciutadania els situa en una posició privilegiada per detectar necessitats, promoure xarxes de suport comunitari i impulsar accions preventives que afavoreixin el benestar emocional de les persones al llarg de totes les etapes de la vida.

A través dels seus programes, recursos i del Pla Estratègic de Salut Mental, la Diputació de Barcelona impulsa iniciatives orientades a reforçar les xarxes comunitàries, prevenir situacions de soledat no desitjada, donar suport a les persones cuidadores, promoure entorns saludables i afavorir la inclusió social de les persones amb problemes de salut mental. Aquestes actuacions contribueixen a construir pobles i ciutats més saludables, cohesionats, resilents i compromesos amb els drets de les persones.

Aquest treball no seria possible sense la implicació dels ajuntaments, dels equips professionals, del teixit associatiu, de les entitats especialitzades, de les persones amb experiència pròpia en salut mental i de les seves famílies. Gràcies al seu compromís i coneixement, avui disposem de comunitats més conscients de la importància del benestar emocional i més preparades per afrontar els reptes presents i futurs.

Amb la convicció que els grans reptes requereixen respostes compartides, la Diputació posa en marxa la xarxa la Xarxa Intermunicipal de salut mental. La Xarxa és una expressió del compromís col·lectiu dels governs locals amb la construcció de comunitats més saludables, inclusives i cohesionades. Permet sumar esforços, compartir coneixement i experiències, impulsar projectes conjunts i avançar cap a una resposta territorial més sòlida i coordinada davant els reptes de la salut mental, contribuint també a reduir l'estigma i a garantir la plena inclusió social de totes les persones.

En aquest Dia Mundial de la Salut Mental, la Diputació reafirma la seva voluntat de caminar al costat dels municipis i de tots els agents del territori per continuar construint comunitats més saludables, inclusives i cohesionades, on el benestar emocional sigui una prioritat compartida i una garantia de qualitat de vida per a tothom.

Per tot l'exposat, la Diputació de Barcelona vol refermar el seu compromís amb la salut mental i el benestar emocional de la ciutadania i es compromet a:

- Reafirmar el compromís de la institució amb la promoció de la salut mental i el benestar emocional de la ciutadania, la lluita contra l'estigma i la promoció de la inclusió social, en el marc del seu Pla de Salut Mental.

- Continuar impulsant polítiques públiques locals que promoguin la salut mental, el benestar emocional i la qualitat de vida de les persones.
- Reforçar les actuacions de prevenció, detecció precoç i sensibilització, especialment entre infants, adolescents i joves.
- Reconèixer la tasca dels municipis en el desplegament de polítiques locals de salut mental i benestar emocional, la lluita contra l'estigma i la promoció de la inclusió social.
- Comprometre's a reforçar el suport tècnic, metodològic, formatiu i econòmic als ens locals per facilitar el desenvolupament d'aquestes polítiques.
- Promoure accions de sensibilització per combatre l'estigma associat als problemes de salut mental i afavorir una societat més inclusiva.
- Enfortir la col·laboració entre administracions i agents del territori per avançar cap a una resposta coordinada i comunitària.
- Combatre l'estigma i qualsevol forma de discriminació associada als problemes de salut mental, promovent una societat més inclusiva, respectuosa i cohesionada.
- Promoure la participació activa de les persones amb experiència pròpia en salut mental i de les seves famílies en el disseny, implementació i avaluació de les polítiques públiques.
- Impulsar accions comunitàries que enforteixin les xarxes de suport i afavoreixin la vinculació social, la convivència i la inclusió.
- Incorporar la perspectiva de salut mental de manera transversal en les polítiques públiques de la Corporació i en els recursos de suport als governs locals.

Finalment, la Diputació de Barcelona fa una crida als ajuntaments de la província a adherir-se a la Xarxa Intermunicipal de Salut Mental i a aprovar declaracions institucionals que expressin el seu compromís amb la promoció de la salut mental i els drets de les persones. L'adhesió a la Xarxa representa una mostra clara de la voluntat dels governs locals de situar la salut mental com una prioritat de les polítiques públiques, impulsar accions coordinades al territori i avançar cap a municipis més saludables, inclusius, cohesionats i compromesos amb els drets i la qualitat de vida de totes les persones.